

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Heltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apăre în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrațiunii, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Adunarea „Asociațiunii” la Bistrița.

Săptămâna ce a trecut, o putem numi săptămâna culturală românească: de Vineri până Luni și-a ținut în Bistrița adunarea generală cea mai mare și mai puternică însoțire culturală a noastră: »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român,« cu care prilej s'au dat mai multe serbări culturale.

Adunarea și serbările au reușit foarte bine. Public, atât inteligenți, cât și țărani de-ai noștri, au fost de față foarte mulți, ceea ce arată interesul tot mai mare al publicului nostru față de »Asociațiune« și astfel și față de mișcările noastre culturale. Acesta e un lucru îmbucurător. Ceea ce apoi ne

Amintind aceste, trecem la descrierea adunării, dând mai întâu vorbirea de deschidere.

Vorbirea de deschidere.

Prezidentul »Asociațiunii,« dl Iosif St. Șuluțiu fiind împedecat din cauze sanitare, adunarea a fost condusă de viceprezidentul, »Asociațiunii« de harnicul profesor din Brașov, Andreiu Bârseanu, al cărui portret îl dăm în nrul de azi.

El a deschis adunarea cu o vorbire minunată și plină de învățături, în care la început zice, că în urma împrejurării, că adunările »Asociațiunii« să țin în diferite locuri:

pejune de necrezut în viața omenească. Nu trece un an, că să nu zic o zi, să nu se facă o nouă invențiune, o nouă iscodire a minții omenești, care schimbă în multe privințe relațiunile de traiu, deprinderile și vederile omului. Dezvoltarea extraordinară a științelor naturale și tehnice, întâmplată în secolul trecut, a avut ca urmare o cunoaștere tot mai adâncă a naturii și a puterilor ei, și paralel cu această pătrundere în tainele naturii, întrebuițarea tot mai mare a puterilor ei în folosul omenimei. Apa, aerul, căldura, electricitatea, magnetismul, toate au fost supuse voinței omenești, și cu ajutorul lor omul modern, ca un nou Prometeu, și-a creat felurite

Dela Bistrița.

Casa în care s'a născut Andreiu Mureșan (1816).

înveselește iarăși, este progresul, înaintarea în o direcție sănătoasă, temeinică a »Asociațiunii«, ce s'a constatat cu acest prilej, cu deosebire din raportul general, prezentat adunării. Sub direcție sănătoasă, temeinică, înțelegem direcția, ce mai de curând să urmează, direcția poporală, de-a lucra tot mai mult pentru deșteptarea și luminarea țaranului român, ceea ce s'a făcut în anul din urmă cu deosebire prin lucrarea mai intensivă a despărțămintelor, prin prelegerile populare, prin publicațiile »Asociațiunii« etc. Cu un cuvânt s'a început o cale bună, care urmată, va aduce mult bine poporului nostru.

»Era chiar o datorie de pietate pentru o însoțire care poartă pe flamura sa deviza: »Literatura română și cultura poporului român«, să cerceteze, măcar acum în anul al 47-lea al vieții sale, orașul, în care a văzut pentru întâiași dată lumina zilei cântărețul deșteptării noastre naționale, nemuritorul Andrei Mureșanu.«

După potrivita introducere, dl Bârseanu apoi urmează astfel:

Doamnelor și domnilor!

Ori cine observă cu oare care băgare de seamă mersul omenimei, trebuie să rămână uimit de schimbările, ce să întâmplă în timpul mai nou cu o re-

m'joace pentru ușurarea și îmbunătățirea traiului său.

Față cu iscodirile acestea din ce în ce mai minunate ale minții omenești, distanțele de pe pământ au început a dispărea; produsele Nordului rece să amestecă cu ale ecvatorului ferbinte, mările cele estinse și munții cei înalți nu mai sunt pedecă pentru om; Răsăritul dă mâna cu Apusul; popoarele cele mai felurite să amestecă unele cu altele și învață a trăi împreună. Albul cu Galbenul și cu Negrul, cel până ieri sălbatic, cu popoarele cele mai înaintate. Până și Mocanul nostru dela munte, Olteanul din țara cepii și

a secării, și Mureșanul din Câmpia bogată în grâne, voind să și mai ușureze cele năcazuri, nu să înspăimântă a lua lumea în cap și pribegeste peste nouă mări și nouă țări, prin ținuturi, de care mai înainte auzise numai din poveste.

De altă parte, în urma întocmirilor celor nouă și cu deosebire în urma mijloacelor de comunicație moderne, omul să deprinde și cu trebuințe nouă. Plugul cel vechi și greoiu de lemn să înlocuește cu plugul sprinten de fer cu mai multe tăișe, sapa și secerea cu mașina de săpat și cea de secerat, îmbrăciul cu mașina de treierat, războiul cel vechiu de țesut cu războaie mecanice perfecționate, acul migălos cu mașina de cusut, ceaul cu mașina de spirt, lumina de său sau de ceară cu lampa de petrol sau chiar și cu cea electrică, care a pătruns pe alocuirea chiar și în sate. O locuință mai comodă, o hrană mai variată, îmbrăcăminte mai prezentabilă sunt trebuințe generale în ziua de azi. Dar pe lângă trebuințele acestea fizice, omul modern caută să și mulțamească și sufletul prin felurite distracții prin învățatură și prin lucruri de artă.

Să înțelege, că mulțămirea atâtor trebuințe nu să poate face așa de ușor. De aici frământarea neîntreruptă între oameni, alergarea fără preget după câștig, aceea, ce s'a obicinuit a să numi »lupta pentru existență« și care nici odată n'a fost așa de aprigă, ca în zilele noastre.

Vai de cel ce intră în această luptă fără pregătirea trebuincioasă! El sau e dat la o parte ca un netrebnic și trebuie să ducă o viață din cele mai amărite, sau e călcat fără milă în picioare de cei mai destoinici.

A sta însă la o parte de lupta aceasta aprigă, a generațiilor de astăzi, râvnitoare după un trai mai bun, nu este cu puțință decât doară păstorului din ceerii munților, dar nici acestuia pentru multă vreme, de oarece linia ferată, telegrafal și telefonul au început a părănde până la el, dându-i veste de cele ce să petrec în lumea largă și ademenindu-l spre vârtejul, de care a fost ferit până acum.

Astfel progresul omenimei schimbă neîncetat felul de viață al popoarelor și pretinde dela ele o pregătire din ce în ce mai mare spirituală și corporală pentru lupta de traiu, dacă nu voiesc să fie zdrobite de alte popoare, ba chiar șterse de pe fața pământului. — Dacă însă acest progres a făcut omenimea mai fericită ca înainte, sau nu?... aceasta este altă întrebare.

Un al doilea moment caracteristic al timpului de față e nizuința din ce în ce mai pronunțată a maselor celor mari ale poporului de a și asigura și ele o soartă mai bună, o viață mai demnă, nizuință, care adeseori dă naștere la conflicte grave, ba este în stare a produce chiar sguđuiri sociale puternice, și care prin urmare trebuie să preocupe nu numai pe bărbații de Stat, ci pe ori și ce om cugetător.

Libertatea politică, câștigată după mari lupte și după multe vărsări de sânge în cursul veacului trecut, n'a fost

în stare a aduce pentru toate treptele sociale libertatea economică și mulțămirea așteptată. Omul mai puțin favorizat de soarte încă și astăzi e rob al celui mai puternic, cel sărac să simte exploatat de cel mai cu avere, proletarul, care nu are alt izvor de traiu pentru sine și pentru familia sa, decât puterea brațelor sale, să vede silit a jertfi o parte din sărăcia sa pentru înmulțirea milioanei capitalistului. Nu este mirare deci, că aproape în toate părțile li vedem pe toți aceștia agitându-se, ca să poată răsufla mai liber, însoțindu-să unii cu alții, ca astfel să încerce cu puteri unite aceea, ce nu pot îndeplini izolați, organizându-se și formând împreună un lanț puternic, care să întinde în toate țările cu oarecare înaintare.

Să pare, ca și când un războiu crâncen s'ar pregăti în lumea întreagă, un războiu social, cum nu s'a mai văzut până acum și care nu să poate asemăna decât cu cataclismele cele mari ale naturii: cu potopul de odinioară sau cu erupțiunile vulcanice, care au schimbat întreagă înfățișarea pământului.

Ferice de statele, ai căror conducători înțelepți le știu feri prin măsuri luate la timp de asemenea cataclisme nimicitoare!

Ar crede cineva, că în amestecul acesta de oameni, produs în urma relațiilor celor nouă de viață, și față cu legăturile de interes între diferitele clase sociale, sentimentul național a început a slăbi, că cosmopolitismul cel mai pronunțat ar fi gata a lua locul grupărilor naționale și că prin urmare noțiunile de »patrie« și de »naționalitate« ar fi gata să dispară din dicționarele popoarelor, sau să rămână numai niște amintiri istorice.

Nimic însă din toate acestea. Dimpotrivă ori și cine poate observa fără nici o greutate, că principiul național să manifestă în ziua de azi cu mai multă putere decât ori și când. Toate popoarele, chiar și cele mai mici, să nizuiesc din toate puterile a să consolida, fiecare din ele caută a și cultiva însușirile sale caracteristice și astfel a contribui fiecare în felul său la progresele omenimei. . . .

Și este și natural să fie astfel, de oarece naționalitatea e legătura cea mai firească între oameni; ea este formula prin care individul să pune în legătură cu omenimea întreagă, familia formează legătura între individ și între națiune. Numai în cadrul acesta își poate desvolta el pe deplin însușirile sale firești și poate contribui în adevăr la progresul omenimei, precum o plantă poate prospera și aduce rod numai în pământul, în care a crescut dela început și numai în anumite împrejurări climatice.

(Va urma.)

Adunarea și serbările.

Comitetul central, în frunte cu viceprezidentul Andr. Bârseanu și mulți oaspeți au sosit la Bistrița Vineri, în 20 Sept. Au fost primiți cu multă dragoste de Românii din Bistrița și binevențați de părintele protopop Gherasim Domide.

Sara a fost convenirea, așa numită sara de cunoștință, fiind de față peste 200 de

inși, cei mai mulți din depărtări. Oaspeții din apropiere au sosit noaptea și Sâmbătă dimineața. Intre oaspeți au fost și mulți țărani. La convenire oaspeții au fost salutați de nou, în cuvinte frumoase de zelosul avocat Dr. Gavrilă Tripon, căruia i-a răspuns dl asesor cons. Nic. Ivan, membru în comitetul central. S'au mai rostit apoi câteva toaste.

Viceprezidentul »Asociațiunii«
prof. Andrei Bârseanu, care a condus
adunarea dela Bistrița.

Ziua întâiu.

S'a început cu slujba dzeiască în amândouă bisericile românești, iar după 10 ore s'a întrunit publicul în sala comitatului la prima ședință. Era de față public mare, vre o 500 de oameni, inteligenți și țărani. Erau reprezentate aproape toate despărțămintele, societățile noastre culturale mai mari etc. Adunarea a fost deschisă de dl Andrei Bârseanu, cu vorbirea, ce o publicăm mai sus și care în mai multe rânduri a fost viu aplaudată. După vorbirea de deschidere, »Asociațiunea« a fost salutată de Dr. G. Tripon în numele despărțământului Bistrița, apoi în numele societății de teatru a salutată Dr. N. Vecerdea (Brașov) și în numele societății aradane Dr. St. C. Pop. La toate răspunde președintele Bârseanu.

După înscrierea trimișilor din despărțăminte, să prezentă raportul general al comitetului, apoi să aleg comisiile pentru luarea în samă a raportului, a socotelilor, comisia de înscriere de membrii noi etc. cari și au dat samă în ziua următoare.

După ameazi a fost banchet, la care au luat parte vre o 300 de meseni. Aici s'au ținut mai multe toaste frumoase.

Sfârșindu-se banchetul, publicul s'a dus pe la orele 4 la locul de deprindere al pompierilor, unde erau Călușerii, cu vătaful, dl inv. Teodor Bogdan, cum și alte grupe de jucători săteni. Călușerii au defilat și s'au oprit în fața viceprezidentului, care în cuvinte frumoase i-a îndemnat să și păstreze limba, portul și obiceiurile strămoșești. Jocul Călușerilor a fost foarte frumos și a fost viu aplaudat. S'a început apoi petrecerea populară, care a durat până târziu, cu multă veselie.

Tot în acest timp s'au împărțit poporului cărți din biblioteca populară a »Asociațiunii« ca cinste, cum și nri din »Țara noastră«.

Ziua s'a încheiat în mod vrednic, jucându-să seara teatru de trupa dlui

Bârsanu, ca de obicei, cu mult succes. Pentru jocul lor excelent, actorii au fost viu aplaudați de marea mulțime a publicului.

Cu aceasta s'au sfârșit serbările din ziua întâiu, serbări frumoase și petrecute cu multă căldură și însuflețire.

Ziua a doua.

Duminecă, în ziua a doua s'au ținut cele mai însemnate ședințe. Dimineața la ora 9 și-a ținut conferința (vorbitură cetită) prof. din Sibiu Dr. Nic Bălan, cu temă religioasă și frumusețe, a urmat apoi ședința a doua, în care s'au luat hotărâri de însemnătate.

Mai întâiu să cetesc telegramele de felicitare, apoi urmează referenții comisiilor alese Sâmbătă. Ascultându-să rapoartele lor, adunarea ia următoarele hotărâri:

Să aduce mulțămintă Comitetului pentru încrederea săvârșită.

Să exprime cele mai călduroase mulțumiri tuturor donatorilor în favorul Muzeului național.

Comitetul să caute, ca lucrările inițiate de secțiunile literare-scientifice, ca d. e. Dicționarul toponimic, înmulțirea »Bibliotecii populare a Asociațiunii« etc. să se eșecute cât mai curând;

Având în vedere strămtătoarea, în care au ajuns școlile noastre populare. Comitetul să întrebuinteze, în cadrul mijloacelor Asociațiunii, toate mijloacele ce-i stau la dispoziție pentru ajutarea școlilor.

În afacerea »Reuniunii de cântări din Beiuș« ale cărei statute n'au fost aprobate de guvern, »Asociațiunea« să întrevină la guvern.

Să aproabă socotelile pe 1906 și bugetul proiectat de comitet pe 1908.

Să ia la cunoștință, că din înscrieri noue de membrii și taxe plătite, s'au încasat la 3000 cor. Membrii fondatori, s'au făcut Vărtic, Dr. Pahone, adv. etc.

Să alege de nou comitetul de până aci, pe anii 1908—1910, întregindu-se cu secretarii Oct. Goga și Tăslăuan — și cu aceste ședința să încheie.

Duminecă după prânz s'a ținut ședința festivă a secțiilor, cu două conferințe interesante și viu aplaudate (prof. Grig. Pletosu și Oct. Goga), iar sara s'a aranjat un concert al »Reuniunii rom. de cântări din Bistrița«, cu cooperarea unor artiști de-ai noștri. Programul a fost bogat și succesul excelent. După concert a urmat joc vesel și cu acesta s'au sfârșit serbările. Meritul, că toate au reușit bine, este în locul întâiu al Bistrișenilor, cărora cinste li să cuvine, iar »Asociațiunii« li dorim să meargă cu stăruință pe calea apucată, lucrând în locul întâiu pentru cultivarea țaranului nostru.

Sibiu, 27 Sept. n.

Din Bucovina. Dieta Bucovinei s'a deschis Luni, în 16 l. c. Numărul deputaților români este de 11. Ei au ținut tot în aceeași zi o consfătuire, în care au dezbătut starea politică și în urmă s'au împreunat într'un club român cu toți, alcătuit din grupul conservator și grupul democratic. În toate afacerile naționale clubul va purcede solidar. În afacerile

economice fiecare grup are mână liberă. Cu celelalte grupuri din dietă, clubul român va căuta să țină legături cât să poate de bune.

Tot atunci clubul s'a constituit, alegându-și de prezident pe dl Dionisiu cav. de Bejan.

Recurs contra algerii dela Beiuș. Foile unguerești vestesc, că Kardos și soții săi vor ataca cu recurs alegerea lui Dr. Lucaci dela Beiuș.

Ataca o pot, dar de dovedit, zău nu știm ce vor dovedi.

Osândă. Procesul »Telegrafului Român« s'a pertractat Vineri, în 20 l. c. la curtea cu jurați din Cluj. Juriul a aflat de agitatoric articolul încredințat și pe baza aceasta tribunalul a osândit pe dl T. V. Păcățianu, redactorul »Tel. Rom.« la 10 luni închisoare de stat și 700 cor. pedeapsă în bani.

Contra sentinței s'a dat recurs.

Votul universal. Iarăș o poveste despre votul universal! O foaie litografiată »Kel. Ert.« a vestit săptămâna trecută, că ministrul Andrássy va prezenta dietei proiectul despre votul universal în luna Noemvrie c. Proiectul, ci-că ar fi gata și în el să spune, că vor avea drept de votare toți bărbații, cari au împlinit 24 de ani și știu scrie și ceti. Cu aceste dispoziții de-odată să va face și o nouă împărțire a cercurilor de alegere etc.

La câteva zile o altă foaie tot litografiată »Polit. Tud.« desminte aceasta știre, zicând, că cele împărțite de »Kel. Ert.« nu sunt autentice, iar espunerile despre cuprinsul proiectului sunt născocite.

Ourate povești pentru oamenii ușor crezători!

Björnson. Vestitul scriitor norvegian, Björnson continuă cu atacurile împotriva lui Apponyi. După scrisoarea, despre care am vorbit în nrul trecut, Björnson a scris un articol în marea foaie franceză »L'Européenne«, în care susține aceleași învinovățiri față de ministrul Apponyi, arătând, că pe la congresele de pace el e mare vorbitor pentru pace și umanism, iar acasă suferă, ba conduce chiar apăsarea Slovacilor, cari sunt opriți a-și vorbi limba, li să închid muzeele etc.

Ne mirăm numai, cum de Björnson nu vorbește și despre celelalte naționalități din Ungaria?

În legătură cu aceste amintim, că redactorul foaiei »A Hir« din Budapesta, făcând o întrebare la Björnson, acesta i-a răspuns în o scrisoare următoarele:

»Din copilărie am iubit poporul maghiar, mai târziu însă când l'am privit mai de aproape și am aflat de nedreptățile, ce le fac Maghiarii popoarelor, cu cari trăiesc împreună într'un stat, am început să urăsc șovinismul. Cred că în afară da Ungaria nu e nimeni, care să nu aibă același sentiment. Noi credem că aceste nedreptăți mai curând sau mai târziu vor împinge Ungaria în nenorocire«.

Starea »Asociațiunii«.

— Estras din raportul general. —

Starea mării noastre însoțiri »Asociațiunea« să reoglindează din raportul general al comitetului către adunare, din care extragem următoarele date:

Numărul membrilor. Cu sfârșitul lunii August c. »Asociațiunea« a avut urmă-

torii membrii: Onorari 10; în secțiuni 47; fondatori 95; pe viață 256; ordinari 1336; în total 1744 membri, față de 1742 din anul trecut.

Acest număr este mic, în asemănare cu numărul nostru în Ardeal și Ungaria. Trebuie deci să nizuim ca numărul membrilor să sporească.

Despărțămintele. Despărțămintele prin cari »Asociațiunea« vine în atingere cu poporul dela țară, au fost în număr de 51. Dintre aceste mai mare lucrare au dezvoltat următoarele: Brașov, Bistrița, Brad, Cluj, Dobra, Orăștie, Oravița, Săliște, Sebeș, Sibiu, Timișoara. De model e desp. Brașov. S'a distins apoi desp. Cluj, unde tinerimea universitară a ținut 21 conferințe. Despărțământul nou întemeiat e al Tâsnadului.

Despărțăminte nouă sunt pe cale a să înființa în Hălmagiu și Bozovici, apoi pe teritoriul despărț. Sătmăr-Ugocia, Alba-Iulia și Lipova.

Agenturile și bibliotecile populare. Agenturile sunt micle, dar însemnatele organe ale »Asociațiunii«, întemeiate de către despărțăminte prin comune. Cu finea anului 1906 au fost în total 122 de agenturi. Dintre despărțăminte mai multe agenturi are desp. Brașov, anume 21.

Bibliotecile populare stau în legătură cu agenturile. Sunt însă chiar și despărțăminte, cari n'au biblioteci. În privința aceasta asemenea trebuie să dezvoltăm o lucrare întefitoare, căci prin agenturi și bibliotecile sătești întră mai ușor lumina în popor.

Prelegeri. Prelegerile ținute pe sate sunt de mare însemnătate. În privința aceasta să observă o înaintare îmbucurătoare. Ca cheltuieli pentru ținerea de prelegeri comitetul central a împărțit în 1905 1200 cor. anume în 12 despărțăminte câte 100 cor. În total s'au ținut 150 de prelegeri, cu 106 mai multe ca în trecut. La sfârșitul anului 1906 s'au împărțit 970 cor. pentru prelegeri.

Secțiunile științifice-literare, aloătuite pentru cultivarea literaturii și răspândirea ei în popor, încep a desvolta o lucrare tot mai mare, deși aceasta e numai la început. Secțiunile au în lucrare: a) adunare numirilor populare referitoare la car, plug și războiul de țesut; b) consemnarea alfabetică a tuturor comunelor locuite de Români din regatul ungar.

Premile Andreiu Murășan de 300 cor. s'au dat d-lor I. Agârbiceanu și Z. Bârsan pentru lucrările lor publicate în volum. Membrii noi, corespondenți, au fost aleși în secția istorică dnii Iuliu Marțian (Năsăud) și S. Secula (Arad).

Publicații de ale »Asociațiunii«. Cea mai însemnată pentru popor este »Biblioteca populară«. În cursul anului trecut s'a publicat un singur număr: »Despre începutul neamului românesc« de Dr. I. Lupaș, care a avut mare trecere. Mai așteaptă publicarea alte 4 broșuri. Anul acesta a apărut și foaia culturală-econ. a »Asociațiunii«, »Țara noastră«.

Școala de fete susținută de »Asociațiunea« e în stare înfloritoare; are 4 clase civile și curs complementar. Numărul elevelor a fost în total 103,

Biblioteca s'a sporit în 1906 cu 171 de cărți. Muzeul s'a aranjat încâtva în decursul anului; el s'a îmbogățit cu unele nouă donații.

Averea totală a »Asociațiunii« a fost la sfârșitul anului 1906 de 887 mii 442 cor. depozite, fundații, hârtii de valoare, case etc.

Dr. Lucaciu — către alegătorii săi.

Am amintit în nrul trecut că nou alesul deputat al Beiușului, Dr. V. Lucaciu, a adresat două scrisori, una către deputați și alta către alegătorii săi.

Dăm din cea adresată către alegători o parte, cuprinzătoare de mari adevăruri politice.

Di Dr. Lucaciu, amintind strălucita învingere dela Beiuș, continuă astfel:

Cel ce vede în deputăție numai cinstea cu care să poate făli, sau cel ce socotește mandatul de deputat de o scară de înălțare, pentru îndestulirea ambițiunilor sale, sau ce e și mai rău, cel ce vrea să negustorească cu mandatul cetățenilor: nu numai că nu este vrednic de onoarea de deputat, ci din contră, să face păcătos pentru jefuirea încrederii concetățenilor săi, compromite și degradează chemarea înaltă a unui deputat trimis în sfatul țării.

Pentru mine, stimați alegători, cinstea ce mi ați dat, în conștiința mea e împreună cu cea mai grea răspundere, în vederea datorințelor mari și grele, ce trebuie să îndeplinească un deputat.

Și aceasta mai ales la noi, în Ungaria, unde în politică, în guvernarea țării, în opiniunea publică politică, în presă, în municipii, în justiție și în administrațiune, în toate afacerile publice ale vieții, domnește un haos, o confuziune de idei, încât omul politic și râvnitor la binele obăștesc al patriei sale li este preste puțință a găsi firul ariadnic, care să-l scoată din labirintul politicii, astăzi oarecum la modă în patria noastră.

Văzând noi, patrioți adevărați, aceste stări de lucruri, în momentul când am pășit pe terenul activității politice, a trebuit să ne îngrijim de temelia și de cetatea patriotismului nostru luminat, a trebuit să formulăm acel program politic, care este în stare a aduce cetățenilor țării întregi, tuturor popoarelor, naționalităților sau națiunilor, cari alcătuiesc statul, egală îndreptățire, egale scutințe și părțiuni pe toate terenele vieții noastre publice de stat, în biserică, în cultură, în bunăstarea materială, în avântul firesc al popoarelor spre progres, bogăție și civilizațiune.

Iacă suma, esența programului nostru politic.

Nu este unilateral, nu este exclusiv, nu consideră statul ca un magazin de bunătați pentru o singură rasă, el îmbrățișează la sinul patriei comune pe toți fiii săi, de ori ce limbă, naționalitate sau națiune să se fiină, și în mod egal le garantează toate condițiunile de progres spre bine.

De aceea putem noi pași cu programul nostru cu fruntea ridicată, înaintea concetățenilor noștri și a lumii întregi, știind, că toți îl apreciază așa, încât luând în mână astăzi guvernarea țării, am putea-o conduce la o înălțime de bunăstare și de fericire, cum n'a mai fost nici odată, și cum nu va ajunge fără de programul nostru.

Aici e deosebirea între noi și între contrarii noștri politici.

Ei au abandonat baza reală a politicii de stat: voința popoarelor, cari

alcătuiesc statul. Ei manipulează puterea politică, culturală și economică a statului în sens de monopol politic în favorul unui singur popor, a unei singure rase, și punând în lucrare toată puterea statului în acest sens, războiesc pe toată linia pornirile noastre patriotice, spre bunăstarea și cultura noastră națională.

Dar din aceasta să vede totodată limpede, că politica noastră este cea adevărat patriotică, singură chemată a reforma patria noastră iubită Ungaria, îndemnându-o spre cale de progres, și civilizațiune prin realizarea nefățărută pentru fiecare popor a ideilor divine de:

»Libertate, Egalitate și Frățietate« în faptă și în ființă, în toate instituțiunile politice, culturale, economice ale țării, iar nu numai în cuvinte deșerte și în fraze sforăitoare, cum au făcut guvernării până acuma.

Din contră apoi urmează iarăși limpede și cuceritor, în puterea logicei zdrobitoare, că toată politica lor e zidită pe năsip, e în contra bazelor istorice etnografice ale țării, e în contra principiilor divine de libertate, egalitate și frățietate, e plină de ură de rasă, e imorală în pornirile și în scopurile sale, fiind că pleacă dela ideea desființării individualităților etnice, cari compun statul, și vrea realizarea unei utopii detestabile, prin renegatism.

Iată dară, onorați alegători, superioritatea noastră în politica de stat, în iubirea patriei, în cuprinderea tuturor popoarelor la sinul mamei comune, al patriei, așa cum ele sunt, așa cum ele vreau să fie, așa cum D-zău sfântul le-a lăsat!

Al nostru este dară patriotismul adevărat și siliți suntem a-i demasca pe contrarii noștri politici înaintea țării și a lumii întregi, ca pe niște uneltitori perversi și fățarnici, cari lucră împotriva intereselor adevărate ale statului, ale popoarelor, și în rândul prim a poporului maghiar, voind a-l face complice pentru toată politica lor nepatriotică și destrăbălată, deși poporul maghiar, în covârșitoarea sa matoritate nu are de a face nici în clin nici în mănecă cu extravagantele rânduielilor politice ale unor politicieni patentăți.

Al nostru dar e viitorul, împreună cu bunăstarea, cultura și civilizațiunea tuturor popoarelor, cari alcătuiesc țeara, patria comună, Ungaria polietică, policonfesională și poliglotă.

Onoare D voastră, cinstiți și iubiți alegători, cari ați primit acest program patriotic și mântuitor de țeară, și cari ați înțeles chemarea vremii, și v'ați grupat în jurul acestui steag frumos, și prin alegerea de deputat v'ați spus cuvântul, v'ați descoperit voința, cum vreți adevărat să fie ocărmită țeara!

Di Dr. Lucaciu, laudând apoi pe alegători și mulțumindu-le, își încheie astfel lungă și prețioasă sa scrisoare, zicând alegătorilor:

»Ați crezut de cuviință, să vă puneți toate puterile și să vă luptați pentru alegerea unui deputat, care să aibă toată bunăvoința de a reprezenta această idee patriotică în parlamentul țării. Și către dvoastră s'au aliat și scumpii

noștri deputați naționaliști din dietă, care să bucură sincer din inimă, când își văd întărite rândurile cu acviziție de mari luptători. Ați avut la îndemână și tinerimea universitară, speranța mângăitoare pentru viitorul nostru național, și femeile române. . . .

»Patria și națiunea vouă vă poate mulțami această redeșteptare generală, încât pentru mine, eu vă spun, că m-ați fermecat și m-ați deobligat pentru toate zilele vieții mele«.

»Iubirea și încrederea cu care m-ați onorat, va fi un izvor nesecat, din care mă voi adăpa cu putere de curaj ne'nfrânt, în lupta mare și sfântă pentru libertate, egalitate și frățietate!«

DIN DEJ.

— Concert, — Teatru, — Petrecere cu joc. —

Cu prilejul adunării despărțământului Dej al »Asociațiunii« s'a dat un concert, teatru și o petrecere cu joc, în 28 Aug. cu bun succes, despre cari, deși cam târziu, fac cunoscut următoarele:

Concertul dat de corul teologilor din Gherla a succes peste așteptare, dovadă aplauzele furtunoase și îndelungate, care urmau după fiecare cântare, din partea imensului public.

Teatrul a fost dat de trupa artistului nostru Z. Bărseanu, care cu trupa dsale, asemenea a fost la culmea chemării. Pentru prima oră ni s'a dat ocaziune de a vedea în părțile aceste actori români pe bină, și am fost pe deplin satisfăcuți, încântați chiar, atât de bine s'au produs și cu ce dibăcia mare s'au achitat toți de rolurile lor, iar doamna Bârșan, în »Furtuna casnică« a dovedit, că e o artistă de prima forță.

Aplausele publicului, lungi și furtunoasă însoțeau pe actori ca și pe concertanți, și cu tot dreptul, căci vrednici au fost și unii și alții; și dragi trebuie să-i avem, fiindcă ne fac cinste înaintea străinilor.

Multă lume românească s-a adunat din ocaziunea Concert - Teatrului din Dej, chiar și din mari depărtări, cred însă că toți s'au depărtat îndestuliți de celea văzute și auzite.

După Concert și Teatru — care s'a sfârșit după unsprăzece ore, s'a început petrecerea, cu frumosul joc al nostru »Someșana.«

Un lucru care, nu mi-a plăcut, e că s'au prezentat puține dame în portul românesc, cu toate, că s'a cerut aceasta și în invitații.

Pentruce ignorează damele noastre portul frumos, străbun, și pentruce iubesc portul urit străin?

Nu știu, dar e sigur, că de mii și mii de ori le stă mai frumos, și sunt mai arătătoare și mai răpitoare — în portul nostru românesc decât în portul străin.

Dintre frumoasele noastre dame, cari cu mândrie au purtat frumosul port românesc, mi-am însemnat pe următoarele:

Dnele E. Mihali, în un frumos port din România, Dna Dr. Șleam advocăteasă din Gărbău, Doamna Cotușu Dobricel și Drele: Eugenia Badescu din Rășinar, în costum săliștenesc, Aurelia Herman, Dej, surorile Gherman, Poptelec; M. Pop, Dindeleag; Surorile Peter din Petea în costume frumoase din material de casă, Micu, Gălgău, Micu, Vima-mare. F. Oșorhelean, Gherla, Cherebeș, Stirciu etc. etc.

M. d. C.

Influența stricăcioasă a alcoolului.

— Căile și mijloacele prin cari s'ar putea lucra cu efect începând din școala elementară, întru întimpinarea beției. —

Temă dată din partea Prea Ven. Conist. Archid. gr.-or. rom. din Sibiu spre desbatere conferințelor învățătoarești în anul 1905 — de Petru Bura, inv.

(Urmare.)

Alt mijloc, cred a fi și oprirea strictă a copiilor de școală dela beuturile alcoolice, în virtutea poziției noastre ca educatori ai lor. Să fie admoniați și apostrofați publice în fața școlărilor toți acei cari pe acasă ar bea beuturi spirituoase la diferite ocaziuni cum e d. e. la nunți, ospete și altele de felul acestora.

Ba chiar să mergem mai de parte »să fim cu ochii în patru« și în afară de școală, să spunem chiar părinților, că în interesul copiilor lor să se desvețe de obiceiul urât de a-i îmbia, ba tocmai ai sili cum fac mulți părinți cu copii, ca să bea, când aduc rachiă sau altceva acasă.

Eu am văzut chiar ceiace cred că nici d-voastră nu ați trecut cu vederea, că mulți din Românii noștri în neștiința lor parte din iubirea față de ei, dau copiilor mici chiar din leagăn și celor mai marișori, ba tocmai li silesc să îngiță câte un pahar două de rachie. Ba să întâmplă că dacă băiatul nu voiesce nici cum să bea li dau nisce atributuri ca d. e. »e prost, nu știe el ce este bun«. Și dacă vreun băiat astfel obicinuit în urmă o bea ca apa, când să întâmplă apoi că dându-i câte un ciocan de rachi momentan îl și golește până în fund, răd și își petrec pe ea, și zic: »li place ca la moș-său, că așa o bea și tată său« și așa mai departe. Acum dară cred că nu voi esagera când voi zice că apoi cu timpul tocmai din astfel de copii devin în urmă beutorii cei mai mari.

Deci aci e datorința învățătorului a întreveni la timpul său și în urma oficiului, ce îl poartă, să interzică strict atât cercetarea birturilor cât și consumarea beuturilor alcoolice băeților până la etatea de 15 ani, sub urmare de pedeapsă cuvenită. Prin urmare dacă copii cât sunt de obligați a cerceta școala

de toate zilele și de repetiție sunt strict opriți dela beuturile spirituoase am ajutat încâtva cauzei astfel și învățătorul și-a împlinit o datorință sfântă.

Dar nu numai cât ține timpul de obligativitate a frecventării școlii să fie supraveghiați și controlați de învățător băeții, acum deveniți copilandrii, pentru că atunci nu mai au început lucrul, dar nu l'au sfârșit. Și tocmai aci e pericolul cel mai mare. Copilul după ce a trecut de 15 ani, devine liber, nu mai e controlat de învățător, ba chiar nici de părinți, el merge noaptea prin sat pe la joc, șezători, crîșme, de unde acum nu este oprit și pe unde el așa bine să simtește după strictetea ce a avut cât era în școală.

Ei pe acelea locuri adunați cu droaia în povești, neavând alte ocupațiuni, își petrec cu nimicuri vremea, ce a învățat în școală uită, ba ce e mai rău învață afurisita de beatură. Deci și aci învățătorul ar fi chemat ca împreună cu părinții să cerceteze, controleze aceste locuri, să nu fie lăsați nici de asta dată în voia lor liberă, fiind tocmai acum în etatea în care sunt mai aplicați spre toate cele rele.

La combaterea alcoolului ar mai ajuta foarte mult înființarea de societăți de lectură și reuniuni de cântări sau coruri cu adulții. Învățătorul anume să adune pe toți tinerii din sat la școală în sările lungi de iarnă, punând prin acesta bază unei societăți de lectură eventual unei reuniuni de cântări. Cu puține jertfe materiale s'ar abona unele foi populare de ale noastre, cărți bune și folositoare de cetit, unde apoi pe lângă că vor avea o distragere plăcută, își vor înmulți cunoștințele să vor lumina, își vor însuși unele învățături folositoare pentru viață și în același timp, ce e mai mult, părăsește crâșma, unde pe lângă că să obicinuiască la beutul rachiului își însușea câte și mai câte alte rele. Și la astfel de întruniri în școală le putem vorbi și despre urmările rele ale beției.

Până aci am tractat mijloacele cari le-am putea întrebuița cu folos la tinerimea școlară și adultă până la etatea de 24 de ani, unde partea leului

ar avea-o învățătorul. Dela etatea această în colo mai toți sunt căsătoriți, au familie. Aci apoi ar fi de lipsă să vină în ajutor și preotul, că așa împreună umăr la umăr cu învățătorul să conlucre din toate puterile, luând în folosință toate mijloacele posibile pentru a combate patima beției la mulți oameni vrâstnici, devenit acum în patimă.

Preotul, căruia li dată puterea de a propovădui cuvântu lui D zău de pe amvon nu va strica văzând timpul acest critic să întrețasă în firul predicilor sale și combaterea alcoolului, atât de lăsat în popor. Va putea face aceasta cu atât mai vârtos, fiindcă și învățăturile bisericei noastre creștine condamnă și amenință pe cei având patima beției, pe lângă relele și multe neajunsuri cel ajung pe el și urmașii lui. Așa dar preotul prin predica ar influența mai tare asupra poporului, pentru că predica în mâna lui este o armă puternică.

Deci nici la un cas să nu uite preotul a lua în programul predicilor sale și combaterea vitiului beției, care e dușmanul cel mai aprig a poporului nostru, ba chiar a omenimei întregi.

Nu mai puțin important ar fi dacă învățătorul ajutorat de preot ar arangia petreceri populare împreunate cu producții corale și teatrale, dacă e cu putință cât de des, prin ce am ajunge acolo, că în aceste zile de sărbătoare nu ar fi crâșmele așa pline, ci i-am atrage la noi, unde afară de aceia că s'ar abținea dela cercetarea crîșmei în timpul acesta, i-am mai câștiga și câteva oare de distragere plăcută, auzind ceva învățătură, desfătându-se în producția copiilor lor. Poate ni s'ar părea lucrul cam neconducător la scop, dar odată de douăori, mai de multe ori repetându-se aceasta ar avea o influență bine făcătoare, pentru că ori și cum trebuie luat în considerare, că petrecerile împreunate cu producții sunt foarte instructive, prin ele poporul să luminează foarte mult și deci odată luminat fiind, vine el de sine la convingerea, că întradevăr beția nu-i nici de un folos ci numai năcazuri, lipse aduce asupra omului.

(Va urma.)

VESELIA.

Foia glumească a Foii Poporului. —

Ion Cumplitu și pustnicu-Calindar.

III.

(Urmare și fine.)

Păi, frate Pătruș, — începu Cumplitu cătră prietenul său în timp ce alergau spre poala muntelui în jos, — eu nu știu ce să zic, mi să pare că cucernicia sa nu mi-a dat prea bun sfat. Ce să caut eu la podul de peste Someș, când îi vorba de gura neasămănată a drăguței mele neveste?

— Păi și așa, tot peacolo mergem, să vedem dar, răspunse Pătruș. Și nu peste mult ajung la podul de peste Someșul rece, unde era o larmă, nește injurături, de să crezi că pierе lumea.

Un biet om bătea pe și mai bietul măgar ce era prins la un căruț încărcat c'un hordău de apă, și da în el cât să-ți fie mai mare mila. Dar măgarul încă era îndărătnic

și în toate laturile ar fi mers bucuros, numai tocmai în aceea parte, oblu peste pod cum doria cătrănitul său stăpân, nu voia odată cu capul.

— Pif! paf! pif! paf! Elei mâncate-ar cioarele, zdreanță de măgăriță, am să te învăț eu! te satur eu de draci beți! pif! paf!

— I-a! I-a! răcni animalul, și simțind că-i mai mult ca glumă, deodată ascuți urechile și repede ca vântul o rupe înainte peste pod și iute — numai hodorogitele de roate să mai auziau scârțând oiștea în butuc, — dispăru ca o năluca.

Ion Cumplitu și Pătruș, rămaseră cu gura căscată, ca împlântați în pământ și să nholba unul la altul, ca și cum acum s'ar vedea întâiu pe lume.

— Ai văzut Petreo! zise Cumplitu într'un târziu, ștergându-și sudorile!

— Da măi! și-a rupt băta 'n tri, măi!

— În tri măi! de coastele bietului măgar.

— De coastele măgăriței mă! drept în tri zo aceea, și o fost groasă băta!

— Sănătoasă mă! Ia uite! zise Petrea ridicând din capul podului o bucată, care s'a fost rupt sub loviturile nemiloase ale aceuia!

— Așa o bătă ca asta, — în tri să se rupă...

— Ei zo! pe spatele măgarului!

— Pe-a măgăriții Petre! Dar n'ai auzit tu, pe spatele unei măgărițe zdrențoase, rea de gură mă! Mai visat-ai una ca asta?...

— Ba! minune mă! minune!

— Ai înțeles Petreo?

— Acu sunt cel mai înțelept! crede-mă! auzi colea! Mare om, mare înțelept mă! Uite zo aceea! în tri o bătă ca asta, nu ți ar trece prin minte! spatele măgăriței, și încă de ce mă?...

Că nu vrea să-l asculte, vezi așa-i lumea! așa!

Cei doi drumari veniau tăcuți cătră casă. Fiecare era predomnit de ale sale gânduri. Din când în când vorbeau a-parte.

— În tri bucăți! în tri oblu!

Cumplitul își tăiasse din Cărpiniș o bătă în forma celeia de groasă și îi proba greutatea. Petru ca dus pe altă lume îi grăi:

Serate de-ale meseriaşilor români.

Joi, în 29 August n. c. »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« şi a ţinut a 8-a şedinţă literară în fiinţa de faţă alor aproape 150 persoane.

Prezidentul nostru, dl *Vlc. Tordăşianu*, de data aceasta ne aduce la cunoştinţă cu multă durere pierderea, ce clasa noastră de mijloc o a îndurat prin moartea harnicului măestru covrigar Zacharie Moga, care, în cea mai viguroasă vârstă a bărbăţiei, ne-a lăsat pe noi şi pe soţia sa cu trei copiliţe minore în plină jale. Zacharie Moga e fiul repositului Ştefan Moga, fost odinioară învăţător în Sebeşul răsesc. Familia Moga îşi trage obârşia din familia fostului episcop Vasile Moga. Învăţătorul Moga, până era încă în viaţă, şi-a dat pe fiul său mai mare din cei 6 feciori ai săi, anume pe Ştefan la meseria covrigăritului, iar la moartea sa şi-a exprimat dorinţa, ca soţia sa Ana n. Tincu, tot la covrigărie să aplice la timpul său şi pe fii săi Petru şi Zacharie, convins fiind, că meseriile sunt cele mai tiguite şi mai rentabile întreprinderi, cari asigură cetăţeanului şi independenţa de lipsă. Încât pentru ceilalţi 3 la dorinţa familiei, Romulus astăzi căpitan, şi-a ales cariera militară; Avram a absolvat gimnaziul inferior, iar Ioan Moga a rămas la economie. Dorinţa repositului împlinită, fraţii Ştefan, Petru şi Zacharie Moga au făcut anii de ucenicie, şi, după praxa prescrisă de calfe, s'au stabilit toţi trei cu lucrătoare proprii în Sibiu. Covrigarii Moga, ajunşi la bună stare, căci toţi trei au case proprii în Sibiu, să numără între fruntaşii meseriaşilor noştri, cari ne au dat un mare contingent de calfe, fitorii măestrii covrigari. De remarcat e, că Avr. Moga, astăzi cancelist consistorial, din cei 8 copii ai săi pe 4 îi pregăteşte pentru bransa măcelăritului. Fiul său mai mare Emil Moga e măestru măcelar în piaţa Sibiului, Victor şi Aurel Moga e calfă, iar Romulus Moga, învăţăcel măcelar. Din acestea am putea cu drept cuvânt deduce, că în familia Moga nu e numai întâmplător, ci să lucră cu plan binechibzuit pentru îmbrăţişarea meseriilor.

Cu considerare la vredniciile familiei Moga, Reuniunea noastră la moartea lui Zacharie Moga a îmbrăcat haină de jale.

Pe casele noastre s'a arborat steagul cernit, o cunună s'a depus pe cosciugul răposatului, corul nostru bisericesc a executat cântările funebrele, Reuniunea a participat corporativ şi în frunte cu presidentul la actul înmormântării, iar contribuiriile, ce s'au făcut de membri la fondul »Văduvelor, orfanilor«, eterniza-vor numele bunului nostru fost membru Zacharie Moga în anele Reuniunii. Golul, pe care Zacharie Moga îl lasă în sinul clasei noastre de mijloc nu mai cu greu să va putea ocupa. În veci amintirea lui!

După toate acestea revenind la alte afaceri dl Tordăşianu ne pune în vedere, că între participanţii la şedinţa de faţă e şi femeia văduva Dobra Bâncilă din Râşinari, carea aplicând prin mijlocirea prezidentului nostru pe fiul său Petru Bâncilă la măestrii pantofari fraţii Mălăţan şi pe Man Bâncilă la măestru croitor K. Vater de aici, a avut ferbinte dorinţă să asiste cu aceşti fii ai săi cum şi cu fiul său mai mic Vasile, şcolar în Râşinari, la şedinţa noastră literară. La această dorinţă expresie i-a dat micuţul învăţăcel Man prin o scurtă cuvântare, în care zice că el şi cu fratele său şcolarul Vasile, cu îngăduinţa publicului prezent vor preda anecdota hazlie şi plină de umor »Țiganul în căruță« de Emil Suci.

De încheiere dl Tordăşianu aduce urări de fericire fostului nostru harnic notar, dlui Ioan Apolzan, culegător tipograf, şi logodnicei sale d.şoarei Anicuța Mera şi declară şedinţa deschisă.

Notarul Reuniunii dl Ştefan Dacu, ceteşte sumarele şedinţelor administrative, din care, între altele, aflatam cum Reuniunea sibiiană reprezentată a fost prin anume delegaţi la sărbătorile iubileului de 25 ani ai Reuniunii meseriaşilor din Sălişte. La acestea sărbători vice prezidentul nostru dl G. Poponea, dorind surorii noastre mai tinere viaţă, prosperitate şi înflorire, a invitat-o la sărbătorile iubileului de 40 ani, ce noi

le vom ţinea la finele luni Septemvrie n. c.

Programul seratei propriu zise a fost următorul: Candidatul de învăţător, dl Ioan Imbăruş, şi-a luat rămas bun dela noi cu câteva arii frumos executate. Dnii Ioan Stoia, sodal cismar şi Eftimie Grusea, sodal pantofar, fără a şti de intenţiile fraţilor Bâncilă, ne-au predat pe »Țiganul în căruță« de E. Suci, cu mult şi nesfârşit haz. Mititica Mărioara Popidan a fost drăguţă în poezia »La cruce« de M. Cunţanu. D. bacea d.şoară Mărioara Avrigean a fost nelintrecută la citeră. Învăţăcelul croitor Vasile Fiorea şi-a făcut intrarea între debutanţi cu o frumoasă poezie. D-na Parasch. va Pomian, soţia m. cismar Mih. Pomian, cântându-ne cu farmec mai multe doine, ne a revocat în memorie clipele plăcute ce ni le procura pe timpul fetei sale, cântându-ne şi înălţându-ne sufleteşte la aproape toate şedinţele literare. Fraţii Maniu şi Vasile Bâncilă, ambii în îmbrăcămintă ţărănească de cioban, cu curaj şi veselie au urcat podiul şi ni-au predat spre mulţumirea tuturor pe »Țiganul în căruță« de E. Suci. Dl Ioan Miga, în continuă perfecţionare, ne-a procurat plăcute momente de elevaţie sufletească cu ariile executate precis la citera sa. Harnicul şi deşteptul Laurenţiu Boldor, a fost la înălţime cu »Meteor« şi în fine cu câteva bucăţi hazlii.

La fine s'au sortat 12 cărţicele folositoare între cari şi broşura »Cuvânt la aniversarul al 25-lea în amintirea morţii marelui Şiguna«, rostit de pie memorie repositul Dr. D. P. Bărcianu, iar prezidentul Tordăşianu, mulţumind tuturor, ne invită la şedinţa din Septemvrie şi la sărbătorile iubilare. »D-zeu cu noi!«
»Invingătorul!«

Sărbătorile iubilare

ale

»Reuniunii sod. români din Sibiu«!

În cauza sărbătorilor iubilare s'a lansat următoarea invitare:

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu« are onoare a vă invita la Fes-

— Sărmana măgăriţă! În tri prietene, în tri oblu!

Drumarii noştri înspre sară intrară la casa lui Ion Cumplitu.

— Puiculiţă dragă, dă-ne de cină, fă ceva bun, vezi avem oaspe! Da așa-i, tu guruca mea nu-l cunoşti pe badea Petre, îi fecioru diacului din Peşterei, în noaptea asta doarme la noi. Ha! muiere!

— Da ce te socoteşti, mă nenorocitul! erupse de-odată Cătrăniţa, punând fusul în caier şi furca iară la îndemână o rază de boifă. De când te-ai făcut așa mare ghinărar să-mi porunceşti tu mie, că ce să-ți fac de rumegat, şi cum să-ți fierb, ş-apoi îmi mai aduci oaspe pe noapte? Ce-mi pasă mie să fie şi sfântul Petru măcar; om de omenie doarme la casa lui, mai bine merge o palmă de loc, că nici nu-i mai mult de-aci până în Peşterei, trece pe la moară, ajunge în capul satului şi doi paşi — biata nevastă l'a aştepta cu drag şi...

— Şi puiculiţă ce-mi macini atâtea prostii, taie iute o găină, raţă ori găscă şi cină

ne fă boerească ştii, eu voiesc așa! M'ai înţeles?

— Ha! ha! ha! rîdea nevastica, lăsând să se vadă un şir de dinţi mărunţi şi albi ea diocul — na găscă, mă! poftim vecine Petre, poftim! zise ea, punând două cepe morate, încrestate, sărate pe masă şi o jumătate de mălai. Dar în ce vreme servea cina cea minunată, așa-i umbla gura, încât moşul n'a fost în stare a scrie în catastichul ăsta.

— Oblu în tri, vecine, oblu în tri! murmură Petrea.

Ce să vă mai spun dragii mei cetitori? Ați văzut doar s'a repetat, cu deosebirea numai că i-a! nu era, ci vale-o!

— Iartă-mă! Ioane dragă, Ioane! Nu mă omorî creştine, iartă-mă!! Bade Petre rogu-te nu mă lăsa la moarte năpraznică. Iartă-mă, scumpul meu bărbat bun, iartă-mă! în veci nu-ți-oi mai vorbi înapoi, — of! of! vai şi-amar de zilele mele! Iartă-mă, nu mă omorî!

— Nu să poate! În tri drăguţă, în tri! — şi pif! paf! pif! paf!

Norocu leicei Cătrăniţa, că băta nu să putea bine aşeza pe spatele ei din cauza mobilelor din casă, şi astfel s'a rupt mai iute în trei, dar i-a fost destul ca să nu uite cât va trăi, că Ion Cumplitu e bărbatul ei şi stăpân la casă, şi numai decât, târându-se de durere, pregăti trei raţe la cină... a fost auzit cuvântul »trei« şi-şi da cu socoteala că asta a fost cauza nenorocitei clipe de perire şi moarte ce-a adus-o bărbatul ei, — dracul ştie de unde!

V.

Ion Cumplitu cu Petrea în aceea, după isprava binevăzută şi bine împlinită, ajunseră apoi la casa celuia şi, intrând în casă, Safta, tânăra nevastă a lui Petre îi primi foarte bine cu mâncări bune şi cu voie bună, numai ce-ți-vi că şi vecinul Gheorghe era acolo. — Ce s'ar face lumea, dacă Gheorghe Scapără n'ar fi zi şi noapte la vecinul Petrea.

Petrea iute mănca cu grabă, par'că ar avea, feri Doamne de mers la stânsul focului...

stăruiele tubolare, ce să vor ținea Sâmbătă și Duminică, în 28 și 29 Septembrie n. c., din prilejul împlinirii anului al 40-lea de existență și a 10-lea de când actualul prezident d' Victor Tordășianu să află în fruntea ei cu următorul

PROGRAM:

Sâmbătă, în 28 Septembrie n. la orele 8 sara, reprezentarea în teatrul orașenesc a farsei »Maltosul« (Sburdalnicul) de Kotzebue, traducere de I. S. Șulățiu, prelucrată de un binevoitor al meseriașilor.

Prețurile de înțrare cele obicinuite.

Regizor: Dumitru Axente.

PERSOANELE:

Di Somnulescu, proprietar . . .	Di L. Boldor.
Dna Anica, soția lui	Dna M. Bânda.
Dora fiica lor	Dra E. Roman.
Iancu, nepotul lor	Di D. Axente.
Maiorul Somn., fratele propr.	Di A. Balomiri
Coconul Costică	Di G. V. Bidu.
Mărioara, fiica maiorului . . .	Dra M. Imbrișu.
Stan, servitorul lui Costică.	Di Alex. Bozo.
Madam Sofia, econ. casei	Dra M. Cismaș.
Un păzitor de noapte	Di G. Șoima.

Mai mulți țărani.

Aceiunea să petreacă la moșia Domnului Somnulescu.

Duminică, în 19 Septembrie n. c. la 8 ora dimineața asistare corporativă la sf. liturgie în biserica catedrală; la 10 ore a. m. prezentare corporativă la patronul Reuniunii, I. P. S. Domnul Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețian; la 10^{1/2} ore depunerea coroanelor pe mormintele: întemeietorului Reuniunii de pie memorie Nicolae Cristea și pe al marelui fondator Demetriu Andronic; la 11 ore a. m. întrunire festivă în localul Reuniunii, când să vor împărți distincțiile și diplomele iubilare; la ora 1 d. a. masă comună în sala mare dela »Gesellschaftshaus«, iar sara la 8 ore concert festiu în aceeași sală.

Programul e compus din 10 puncte: coruri și soli. Dirigentul corului este Candid Popa, inv.

Comitetul Reuniunii.

— Unde grăbești drăguțule? îl întreba Safta, mulcomindu-i creștele apărute pe frunte cu mâna, ba și, Doamne iartă-mă, o sărutare îi pecetlui în numele tatălui, — iute ca gândul, și-un lung oftat îneca și Scapără iute ca vântul.

— Am de mers! Elei! lasă-mă drăguță, am de mers... de tri ori, — da! In tri! așa zo aceea — dimineața, ziua, seara! Și ieși cu Cumplitu în stradă, de unde Ion merse la ale lui, iar Petrea la ale — vecinului.

Ca să se îplinească prorocia lui Călindar.

VI.

A doua zi Safta rescuța satul în capul lui Petre, — a treia zi nevasta lui Gheorghe rescuța satul în capul bărbatului său Scapără. — Dar valurile curând s'au liniștit și toți erau fericiți, — numai Cătrănița mai vărsa câte-o lacrimă ascunsă pentru domnia ei percută.

În fine și inima Cătrănitei să mulcomi pe deplin atunci, când arunca un călindar întocmit pe-o sută de ani în foc, care faptă păgână nimenea nu putea ști de ce a săvârșit-o, — nimenea, — dar nici ea singură.

(Călind. Plug. 1907.)

Ioan Rodina.

Despre creșterea copiilor.

Cetită în Feleac în anul 1905 cu ocaziunea adunării — inv. și a »Asociațiunei«. —

De Chimu.

Vai stricată-i lumea d'acum;
Nu te mai poți încrede la nime.
Nu mai poate trăi în bună înțelegere frate cu frate, nice fiu
cu tată!

Vorbă din popor.

Acestea vorbe din popor m'au făcut ca în ziua de azi, când văz numai părinți în jurul meu, să vorbesc despre creșterea copiilor.

Omul când să naște iubiților, e doar ființa cea mai neputincioasă de pe pământ; la nimic nu să cere atâta grije ca și la om, când acela a venit pe lume. Cât năcaz și chin este împreună cu creșterea copiilor, numai mamele ne-ar putea spune. Numai recunoscând aceasta, putem zice, că cel mai dulce nume e mamă și pentru aceea ori și care copil iubește pe maicăsa mai mult, ca pe alții din jurul lui. Mamă-sa i-a dat viață și aceasta l-a grijit după Dumnezeu mai mult.

O mamelor, câtă osteneală nu cruțați voi pentru copii vostri, o voi copii, multe zile amare și mult năcaz faceți mamelor voastre! Cu năcaz v'a adus pe lume, năcaz îi faceți până sunteți mici, că trebuie să vă poarte de grije și vai, năcaz faceți când sunteți mari, că nu-le ascultați, încât multe mame își blastămă chiar ceasul, în care v'au dat viața. Cum zic multe zile amare cauzează pruncii părinților lor și până sunt mici și dacă cresc mari. Și de vom cerca isvorul acestui mare rău, pute-l vom afla ușor, fiind că răul zace în creșterea rea a copiilor. Neputincios vine copilul pe lume, nu vine nice învățat, nice crescut, părinții lui îl cresc și cum aceia îi vor da creșterea, așa va fi aceea toată viața sa. Dela părinți atârnă mai mult, că ce copil au. De-l vor crește bine și în frica lui D-zeu, copil bun vor avea și totdeauna vor fi cinstiți de el; de-l vor crește rău, îi vor da creștere slabă, creștere rea, copil rău vor dobândi în el, netrebnic părinților și celor ce-s în jurul lui.

O voi părinți, cari vă căiți de răutatea pruncilor vostri, nu știți voi, că voi sunteți cauza la aceasta? Ați clădit casa, dar dacă fundamentul l-ați pus pe nisip, cum așteptați să fie trainică? O casă trainică numai pe fundament bun poate fi zidită. Clădiți dar fundament bun și pe acesta așezați casa și veți vedea că casa voastră va fi trainică; nice vântul, nice apa nu va putea să o strice. Intocmai stă lucrul, iubiților, și cu copiii noștri. Dacă de timpuriu le vom da creștere bună, putem fi siguri, că pruncii noștri vor fi buni, ascultători, ne vor onora, iubi și prețui.

Părinților! crește-viți copiii în așa mod, și judecata, osânda lui Dumnezeu și a oamenilor nu va cădea asupra voastră. Părinții sunt răspunzători pentru creșterea copiilor lor atât înaintea lui D-zeu cât și înaintea la întreaga omenime.

O voi părinți, cari nu vă creșteți copii ci îi sălbătăciți numai, nu știți voi că chiar și de blăstăm lor ajungeți?

Vai căți copii își blastămă părinții lor, cari poartă vina pentru că nu le-a dat creștere creștinească.

Căți copii ajung de tineri prin închisori, prin temnițe pentru fapte slabe, pentru furat, pentru bătaie, pentru omoruri, pentru lucruri slabe și pentru beții necumpătate. Vina, că aceștia au ajuns prin temnițe e a părinților, pentru că nu i-a crescut cum să cade. I-a

lăsat pe voia lor, nu i-a ferit de lucruri slabe și rușinoase și iată azi chiar fii lor îi blastămă, că de ce nu i-au ferit încă de mici de toate vorbele și faptele ce lor le-a stricat.

Ce cugetați d-voastră, iubiților, ce fel de oameni să vor alege din copii astorfel de părinți, cari fură tot mereu neferindu-se de copiii lor?

Ce copii va avea un beutor, care e tot cu sticla la cap și bea până nu mai poate, neferindu-se de copiii lui. Ce copii va avea ucigătorul, blăstămatul? Toți acești păcătoși vor avea copii slabi de ânger, cu năravuri mai rele ca ale părinților lor.

Iubiților ați băgat de samă, că copilul ce vede că face altul aceea face și el. Încă fiind în leagăr vei cânta, ca să adoarmă și auzi numai că și el vrea să cânte.

Când văd pe mama lor plângând și ei plâng; când o văd râzând și ei râd. După ce mai cresc face toate ceea ce văd, că fac alții. Văzând pe mamăsa făcând foc și fierbând de mâncare, el încă stringe lemnuțe și face întocmai. Când mamăsa coase, el cere ac ca să coase. Când vede sucind o pătură de aluat și el își ia un găteș și sucește la el. Dacă vede pe frate-so sau servitor cu sbiciul și lui îi trebuie ca să dea în mătă și în căne.

Cum zic, copiii ceea ce văd făcând alții și ei să silească să facă. De aceea totdeauna să ne ferim a face lucruri slabe înaintea lor, căci și ei să încearcă să facă. Chiar beoturii, furii și alți oameni cu patimi slabe au să-și ferească copiii ca de foc de a vedea astfel de lucrări, căci în sângele copiilor lor și așa sunt transpuse aceste patimi. (Va urma.)

Boala de gură și de unghii la vite.

Boala de gură și de unghii la vite (febra attoasă) care în timpul din urmă s'a ivit și la noi din nou, numai cu greu să poate restrânge, deși din partea cercurilor competente totdeauna s'au luat măsurile de lipsă. Ba s'au pus și premii ce să vor da acelora, cari ar găsi leacul boalei, căci boala aceasta deși nu omoară animalele, totuș cauzează astfel de perderi, cari de multe ori ridică la jumătatea prețului vitelor, cum s'a întâmplat aceasta bună oară în România, unde paguba cauzată prin boala de gură și unghii s'a urcat peste un milion. De aceea veterinarii cu multă râvnă muncesc pentru stingerea boalei. Însă arma, pe care o au la îndemână nu folosește decât a preîntîmpina răul, și nici decum pentru a-l curma pentru totdeauna. Ceea-ce ar trebui, ca boala să nu să mai ivească, ar fi un vaccin, (materie de altoit) cu care să se altoiască vitele și să le aducă în stare de a nu să mai putea bolnăvi nici odată, chiar de ar veni în atingere cu o vită bolnavă. Vaccinul acesta îl caută oamenii de știință, și credem că în curând vor pune mâna pe el, aducând astfel cel mai mare serviciu agriculturii și economiei vitelor din toate țările. Un veterinar, Ory, a prezentat academiei de medicină din Franța o observație foarte importantă asupra vaccinării contra durerii de gură și de unghii. El arată, că în 1901 a vaccinat cu vărsat de cal (horse-pox) 30 de vaci. Două din acestea, vaccinate, le-a lăsat la un loc cu vite bolnave de această boală în stare gravă. Nici una din cele două vaci nu s'a bolnăvit. Surprins de această experiență Ory, anul acesta a repetat din nou experiența asupra unei vaci și unei junince, adică mai întâi le-a vârat pe sub pele vărsat dela cal, apoi le-a pus într'un grajd, unde boleau 46 vite.

cuprinsă de boala de gură și unghi. Din momentul intrării în grajd, cele două vite au fost frecate în gură cu bale dela cele bolnave și li sa dat apă din ciubărul comun. De asemenea au fost nutrite cu fân mânjit cu balele vitelor bolnave. Și nici una din cele două vite vaccinate nu s'a bolnăvit. Faptul este surprinzător și dacă în urma încercărilor, cari să fac în toate țările, să vor adevări cele spuse de Ory: Altoiul contra febrei ațtoase va fi descoperit. »Economia.«

Scrisori către săteni.

IV.

(Urmare și fine.)

Fraților săteni iubiți!

Să ne trezim,
Să ne 'nfrățim

Și limba noastră românească
S'o îngrădim și s'o scutim
De cei ce-ar vre să ni-o răpiască,
Că limba pentru un popor
E astăzi cel mai scump odor!

Să ne trezim,
Să ne 'nfrățim

Moșia să ne apărăm,
Și de ar fi chiar să perim,
Dar vii din mâni să nu o dăm,
Că un popor fără moșie
Perdut e astăzi pe vecie!

Să ne trezim,
Să ne 'nfrățim

Și să grăbim cu dor fierbinte
Ca școalele să ne 'nmulțim,
Mereu să dăm tot înainte,
Că un popor fără de carte
Azi nu mai are în lume parte!

Să ne 'nfrățim
Și să pornim

Cu toți la luptă bărbătească,
Pe-o cale toți să ne năzuim
Pe toți un scop să ne 'nfrățescă
Că numai lupta în frățire
Ne poate aduce mântuire!!

FELURIMI.

Vârsta oamenilor mari. Dintre oamenii mari, vestiți, mulți au ajuns la vârstă înaintată, cum arată următoarele date:

Generali: Mohke a trăit 91 ani, Xenofon 86, Blüher 76, Marius, 71, Temisocle 65, Hanibal 63, Napoleon 51, învățați: Humboldt 89, Newton 84, Plato 82, Kant, 79, Galileu 78, Socrates 68, Aristotel 62, Descartes 53, Spinoza 44; bărbați de stat: Talleyrand 84, Bismark 83, Augustus 76, Fridericel-mare 74, Carol cel Mare 71, Washington 67, Cicero 63, Caesar 55; poeți: Sofocles 90, Voltaire 84, Goethe 83, Victor Hugo 83, Herodot 76, Petrarca 70, Horatius 57, Dante 56, Shakespeare 52, Vergiliu 51, Schiller 45, Biron 36.

Un pod lung. Un pod lung este fără îndoială așa numitul pod al leilor aproape de Sangang în China. Este clădit peste un golf al mării Galbene pe o întindere de 8 kilometri: are 300 stâlpi de fier. Niște lei mari de marmoră stau de-asupra fiecărui stâlp.

NOUȚĂȚI.

Pentru biserică. Ilustritatea Sa D-na baroniță Bornemisa din loc — s'a milostivit a contribui la clădirea bisericii noastre — din Boz cu suma de 10 coroane.

Generosul și iubitul Domn proprietar mare Ionuț Ștefănescu cu stim. sa soție Maria din Cugir a binevoit a sări într'ajutor la clădirea bisericii noastre cu suma de 90 cor., 35 fil. depuse cu libelul la banca »Ardeleana« dimpreună cu interesele ei decursive până de prezent, întru amintirea vecinică a micii lor fice reposate în Domnul la anul 1898. Aceste fapte nobile să laudă de sine. — Ioan Stângu, preot.

Dela Societatea pentru fond de teatru român. Comitetul societății pentru fond de teatru român în ședința sa ținută Joi la 6 Sept. v. a luat următoarele hotărâri: Să propună viitoarei adunării generale, ca timp de un an de zile să nu să completeze locul de prezident al societății, în semn de doliu pentru moartea regretatului prezident Iosif Vulcan. Comitetul societății a votat dlui Ionel Crișan o bursă de 1200 cor. plus cheltueli de drum și taxe de înscriere, pentru a urma la conservatorul din Viena cursurile de cant și declamațiune. Comitetul a dispus a să distribui în curând diplomele pentru membrii pe viață, fondatori și onorari, executate de pictorul Smigels hi. S'a decis ca fonograful, comandat de societate pentru a culege și eterniza cântece populare românești, să fie trimis dlui Dr. G. Dobrin la Lugoj, pentru a începe colectarea cântecelor populare bănățene. Adunarea generală din anul acesta să va ținea în luna Octomvrie în Cohalm. Zilele și programul festivităților să vor publica ulterior.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Ștefan Rusu, protopresb. (M. Oșorhei), 1 cor. 16 bani, Aurel Cosciuc, conducătorul școalei economice consistoriale 1 cor., Dr. Gavr. Tripou, adv. (Bistrița) 10 bani, Ioan Sociu din prilejul aplicării fratelui său Ioachim Sociu, absolvent de gimnaziu și cu maturitate, de învățacel lăcătuș la fabrica A. Rieger 1 cor., administratorul protopresbiter al tract. Hațeg, A. Păcurariu, protopresbiter (Hunedoara) și soția sa Maria născ. Boldin 2 cor., și Vic. Tordășianu, as. cons. 10 bani.

La »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« au fost primiți următorii membri ordinari: Dionisie Rociu, Mihail Ogrea, ambii învățători în Racovița, Petru Popa, notar în Porcești, Nicolae Tomuța, învățator în Șura-mică și Aurel Cosciuc, conducătorul școalei economice consistoriale.

Dolna lui Lucaciu. Cunoscuta doină populară a lui Lucaciu a fost schimbată și cântată de poporul din Chelmac, când le-a sosit veștea învingerii dela Beiuș, astfel:

Cântă mierla prin păduri,
Azi nu-i rob Lucaciu la Unguri;
Căci dreptatea nu-l mai lasă,
Să mai stea închis în casă.
Românii s-or luminat
Și l-or ales deputat.
Facă Dumnezeu mult bine
Și în anul care vine,
Să alegem deputați,
Tot Români înflăcărați.
Căci noi mult li mai iubim,
Pentru ei în foc sărim!

Cununii. Luni în 16 Septemvrie c. n. s'a cununat în catedrala română gr-or. din Sibiu dl Dr. Nicolae Șerban de Voila, deputat dietal și avocat în Făgăraș, cu D-na Maria Dan născ. Foica.

— Dl Nicolae Joandrea proprietar în Sibiu și-a serbat cununia cu D-na Maria Ioan Albu din Apoldul-mare în 5 Sep. st. n. în biserica Catedrală din Sibiu. Nașii au fost dl Ioan Radu din Ternișor, cu soția Maria.

Innădușit cu o boabă de fasole. În Lucaveț argatul Ioan Nedelkovits culegea fasole. Copilul său Ioan să juca cu boabele, băgându-le în gură. Din întâmplare bagă una mai mare și li dă pe grumazi, unde să oprește. Copilul primejduit, alerga fără cap încoace și încolo, părinții să chinuesc să-l scape, însă nu pot. Aleargă la medic la Timișoara; până însă să-i ajute medicul, grăunțul de fasole să umflă de umezala din grumaz și eopilul își dă sufletul innădușindu-să

Câți studenți sunt în Blaj. »Unirea« scrie: Terminându-se înscrierile la toate institutele de învățământ, putem răspunde la întrebarea, câți elevi au școalele noastre, anume la gimnaz 522 (Cl. I. II. IV. și VI. câte 68 Cl. III. 67 Cl. VII. 64 Cl. VIII. 50). La preparandie 89. La școale de fetițe 124. La școala de aplicație 42. Cu totul 777. În internatul de băieți sunt primiți 130 alumni. În cel preparandial 33 și în cel de fetițe 67. — Afară de elevii înscriși la institutele noastre mai sunt la școala de stat preste 100 români.

Mulțumită. Banca »Arieșana« din Turda a dăruit pentru tractul Arieșului 60 cor., pentru procurarea cărților necesare la școalele gr-cat. din tractul Arieșului, ceea ce în timpul și împrejurările de față ne-a venit foarte bine. Pentru care donațiune i-să aduce Spect. bance mulțumită publică atât din partea comunelor respective împărțășite cu cărți, cât și din partea senatului școlastic protopopesc gr. cat. al Arieșului. Mohaciu 8 Sept. 1907. Gavril Pop adm. prot. prez. senat. școl. Atanasiu Gărduș not. sen. școl. protop.

— Aducem pe aceasta cale celea mai vii mulțumiri D-lui Augustin Florea din comuna Blăjăl, comt. Târnava mică, care a donat suma de 20 doll. pe sama bisericii gr-cat. din Cuciu (Kutyfalva) pentru cumpărarea unui rând de haine bisericesti. D-zeu sfântu să-i răsplătească fapta frumoasă — G. Cioca, Canton Ohio (Nord America).

O familie sinucisă. Deregătorul dela spitalul Carolina din Cluj, cu numele Litvay, din pricină, că a defraudat (furat) bani s'a sinucis cu întreaga sa familie, anume femeia și două fete mari, spânzurându-se cu toții în săptămâna trecută. Cazul a produs în Cluj mare fierbere și s'au și făcut demonstrații de stradă contra unei foi ungurești de acolo, care atacase aspru familia sinucisă.

Prețul merelor. »Rev. Bistr.« scrie, că prețul merelor în ținutul Bistriței e următorul: mere căzute 6-8 cor. maza metrică, mere de soiu bun, culese cu mâna 22-24 cor.

Nenorocire pe linia ferată. »Gazeta Transilv.« scrie, că un tren de marfă, care venea dela Bod spre Brașov, s'a ciocnit în punctul, unde să încrucișează linia ferată cu drumul care duce la Sân-Petru, cu un car al antreprenorului, pentru curățirea latrinelor din Brașov. Din nenorocire a căzut victimă numai unul dintre cei trei cai. Carul, cei doi cai și servitorul au rămas neatinși. Cauza întâmplării este, că păzitorul liniei ferate a uitat să închidă drumul cu rampa.

Colera. Cum știm, vestea despre ivirea colerei în Maramurăș nu s'a adevărit. Acum să scrie din Cernăuți, că la granița Rusiei de către Bucovina s'a ivit un caz de coleră.

Răsbunare. Un soldat englez din India, cum mergea pe drum spre tabăra dela Aldershot, a fost tocat în cap de câțiva Inzi, cari aveau un automobil. Soldatul a amețit și când s'a deșteptat, s'a văzut pe un vapor închis în o caiută cu un om, pe care îl cunoștea mai de mult. Acest om asemenea a fost dus cu sila pe vapor. Cei doi prizonieri însă au fugit de pe vapor și spre marea lor mirare, au cetit prin foi, că sunt morți. Ei zic, că cei ce i-au prins sunt Inzi fanatici, cari voiau să-i omoare pentrucă cu câțiva ani înainte s'au purtat necuviincios în o biserică indică.

Hemeiul. In Sighisoara era să se ție târg de hemeiu în 19 l. c. dar n'au fost cumpărători. In Bacica însă s'au ivit vre-o 7-8 cumpărători cehi, cari în 10 zile au cumpărat 1200-1300 măji metrice, maja cu câte 60-100 cor. Pe sfârșitul acestei luni vor veni cumpărători și la Sighisoara.

Numărul virilștilor în comitatul Caras-Severin e de 300. Din aceștia 52 sunt Români.

Adunări populare în America. Dl V. E. Moldovan, redactorul »Românului« din America, ține mai multe adunări populare în diferite orașe din America, unde să află Români, vorbind despre stările politice de la noi.

O „grofoale“. Nu de mult o damă străină s'a ivit în Sibiu, care să dădea de văd. contesă Lazar Teleky, născ. Stefania Pop și a făcut cunoștință cu unii domni, împrumutând bani dela ei, sub cuvânt că are averi mari, pământuri și bani în aur, pe cari vrea să-i așeze pe aici. Ea avea doue fete. Dela un tinăr cavalier din Sibiu, primind ca împrumut 3000 de cor. încă în vară s'a depărtat din Sibiu, lăsând aici fetele. In urmă aflându-să că este prin Bănat și făcându-să arătare contra ei, a fost prină în Caransebeș și adusă la Sibiu, unde să află acum în arestul procuraturii. S'a aflat, că numele adevărat al ei este Maria Ciarcer, născută Pop și e de loc de la Năsăud. Cercetarea contra ei urmează.

Foc. In comuna Hosmezeu. l. Sighetul Marmăției, a bătuit zilele aceste un foc mare, arzând 95 de case și zidiri economice. Focul s'a iscat din negrije, dela nește copii, cari s'au jucat cu lemnușe.

Omor cu automobilul. Fispanul comitatului Hunedoara, bar. Bornemisza plecând cu automobilul la Arad, la Glogovaț a călcat o fetiță de 6 ani, care a murit. Solgăbirăul a pornit cercetare.

Noua lege a minelor. După cum vestesc foile ungurești, nu peste mult ministrul Wekerle va prezenta dietei un proiect de lege despre băi.

10 Octomvrie. După cum scrie »Lupta« să întărește tot mai mult credința, că socialistii vor proclama greva în țara întreagă și în Budapesta vor face mari demonstrații. Zi de zi sosesc înștiințări la partid, că cutare branșă de muncitori din acel oraș a hotărât să nu lucreze la 10 Octomvrie, ci să țină adunare poporală, la care să demonstreze pentru reforma electorală.

Duminecă partidul socialist a aranjat în Budapesta 15 adunări, unde la toate s'a primit greva pentru 10 Octobrie. In provință asemenea s'au luat hotăriri de acest fel în foarte multe locuri, accentuându-să în vorbiri, că partidul socialist nu mai cere, ci pretinde.

Curcubeu în jurul lunii. Duminecă sara pela 8 ore locuitorii Budapestei au avut pe cer o priveliște frumoasă și rară. Luna a fost încunjurată de o curte albă, pe marginile căreia să vedeau fețele curcubeului. Fenomenul a ținut aproape o oră și a avut foarte mulți privitori pe ulițe.

Târg în Săliște. In 4 și 5 Octomvrie st. nou să va ținea târgul de vite, iar în 7 Oct. c. târgul de mărfuri din Săliște, (lângă Sibiu).

Minciuni și neblejnicii. Doue minciuni încornurate au dat zilele aceste iarăș în vileag foile ungurești. Una este privitoare »Asociațiune« din Bistrița. »Bud. Hirl.« a fost informată, că la adunare au luat parte, pe ascuns, cu nume falze, și ministrii României: prim-ministrul D. Sturdza și min. Ionel Brătianu și că aici au făcut conjurație primejdioasă, Doamne ferește, împotriva

Ungariei. Din pricina aceasta »Bud. Hirl.« scrie foarte dușmănos împotriva României, declarându-i războiu. Și ce a fost din tot lucrul? O spun deregătorii, că de Sturdza nici pomeneală n'a fost prin Ardeal, iar Ionel Brătianu a fost la băile dela Borseș și a trecut cu automobilul prin Bistrița, dar înainte de adunare.

Aceasta mai nouă știre o publică foile ungurești cu roșine!

A doua minciună e, că în Semic aprinzându-să școala de stat, ce să zidește acum, foile au trimbițat că au aprins o Românie, puși la cale de preoții și învățătorii noștri. In curând s'a adevărit, că știrea e o minciună sfruntată.

Foile ungurești merg prea departe cu obrăznicia!

Curs de dans. Dl Nicolau Șara măestru de dans va deschide în curând un curs de dans în Sibiu, în sala dela »Unicum«, pentru copii și separat pentru adulți. Orele pentru copii sunt dela 5 la 7, pentru ceilalți dela 8 la 10. Să învață toate jocurile moderne. Inscriserile să fac după amiază între 1 și 3, în prăvălia dlui Daniel, din piața mare.

Dl măestru de dans N. Șara e cunoscut publicului nostru și aci îl recomandăm cu căldură.

Din Basarabia. Noua tipografie duhovnicească din Chișineu va termina de tipărit în curând »Psaltirea Moldovenească« în cincisprezece mii exemplare. Tot la această tipografie să tipărește o cârtică în limba românească tot în 15 mii de exemplare, de ieromonahul Grosu.

Adunare comitatensă. Adunarea de toamnă a comitatului Sălagiu să va ținea la 30 Septembrie c. în Zelau.

Sfințiri de biserică. Din marginea Câmpiei ni să scrie, că în comuna Herina s'a făcut în 8 Sept. c. sfințirea noiei biserici, prin dl canonic O. Domide, delegat al episcopului din Gherla, cu mare asistență de preoți.

Vrednicul canonic Domide, a ținut după slujba dzească, o predică frumoasă către popor, în graiu poporal și plină de învățături.

După biserică preoțimea și altă inteligență s'a adunat la casa ospitală a preotului local S. Groze, apoi la banchet, ținut în școală, unde s'au rostit mai multe toast, din partea dlor O. Domide canonic, adv. Dr. Tripon și Dr. Onișor, Domide prot. Bistriței, Pop din Nușfalău etc. Sara a fost petrecere cu joc. Preste tot serbările au reușit foarte bine.

E de însemnat, că aceasta e a treia biserică zidită la stăruința, indemul și jertfa preotului S. Groze. Una a fost ridicată în Manic, unde dânsul a fost mai întâiu preot, a doua în Vermeș, filie la Herina și a treia cea sfințită acum în Herina.

Cu prilejul sfințirii un frumos exemplu de credință creștinească au dat dnii Dr. Tripon, adv., German, medic și dl Iulian Pop, adv., toți trei din Bistrița, prin cumpărarea alor două candelabre frumoase pe sama bisericii din Helina, în preț de câte 120 cor. unul. Dl Tripon a cumpărat singur unul, iar celalalt l'au cumpărat dnii Dr. German și Pop.

— In Sângătin s'a făcut sfințirea noiei biserici, Sâmbătă în ziua Nașt. Născ. de D zău, prin Escel. Sa metrop. Meșianu cu frumoase serbări. Mai pe larg în nr. viitor.

Bătăile între Români și Săcul. Intre lucrătorii din Petroșeni a izbucnit Dumineca trecută o încăerare cu urmări foarte triste. Lucrătorii români și săcul, cari să aflau în acelaș local, s'au certat și după aceea a urmat încăerare și tragere de focuri de revolver. Vre-o doi lucrători au fost răniți de moarte, iar mai mulți au primit răni ușoare. Jandarmăria și poliția numai cu greu au putut po-

toli lupta. S'a constatat că au fost date vre-o 21 focuri de revolver. In urma acestei bătăi domnește mare agitațiune între lucrătorii români și săcul.

Jertfa pentru soră. Un milionar din Chicago, cu numele Cook, are o soră care e anemică, adevă are sânge puțin. Cook a rugat pe medicii să scoată sânge din corpul lui și să-l introducă în vinele ei. Medicii au scos 60 de uncii de sânge din o mână a lui Cook. Fata să află acum bine. După operație Cook s'a simțit slab, dar după câteva ore i-a trecut slăbiciunea.

Festivitate iubilară. Reuniunea pompierilor voluntari din Săliște aranjează o festivitate iubilară Duminecă în 29 Septemvrie st. n. 1907 din privilegiul împlinirii a 25 ani de existență.

Programul: Sâmbătă, în 28 Sept. n. Sara la 8 ore conduct cu torțe și convenire colegială în »Hotelul comunal«. Duminecă, în 29 Sept. n. La 8¹/₂ ore a. m. participare la serviciul divin în biserica cea mare și la parastasul, ce să va celebra în amintirea membrilor răpoșați. La 9¹/₂ ore ședința comitetului central al Reuniunii pompierilor comitatensă. La 10¹/₂ ore ședința festivă a Reuniunii pompierilor voluntari din Săliște. La 11¹/₂ ore adunarea generală a Reuniunii pompierilor din comitatul Sibiu. La 12¹/₂ ore producțiunea pompierilor voluntari din Săliște. La 1¹/₂ ore banchet. La 3 ore petrecere poporală cu joc și seara foc de artificii.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Maria d C. Numai scurta'e s'au putut da, din cauză de spaț. Vă rugăm a scrie mai scurt. Altcum mari mulțumite. Despre celelalte Vă voi scrie.

Chimu. Am fost toată ziua ocupat. Altfel în privința broșurii îți scriem.

M. B. în Bp Vom face ce ne stă în putință

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografia« Henric Meltzer

La suterințe de plămâni

să se ia în toate cazurile imediat Emulsiunea lui Scott. »Scott« vindecă nu numai părțile bolnave, dar întărește și însănătoșează organismul întreg. »Scott« este un preparat specific și sigur

contra tuturor

boalelor de plămâni.

Puterea lui de vindecare și nutrire să bazează pe aceea că la preparare să folosesc materialele cele mai fine, curate și cu efect, cari să pot acvira, și prin procedura specifică și neîntrecută a lui Scott devine nu numai gusros dar și ușor de mistuit.

Pescarul cu știuca mare este semnul de garanță pentru veritabila procedură a lui Scott. 208 1-3

Emulsiunea-Scott

să poate cumpăra în toate farmaciile.
Prețul sticlei originale coroane 2.50.

Să poată căpăta în tot locul
Kalodont
88 31-42 a lui Sarg
cremă de dinți neînconjurat de lipsă, păstrează
dintii curați, albi și sănătoși.

Numai veritabilul

Kaiser-Borax

al lui Mack

Pentru îngrijirea frumuseții și sănătății. Veritabilul Borax imperial al lui Mack împrumută pielii gingașie și vioiețune, o face albă, este escelent pentru îngrijirea gurii și a dinților, oferă mari ușurări la catar și răgușală. Kaiser Boraxul veritabil face moale ori-ce apă și este mijlocul cel mai bun pentru curățirea pielii. Precauțiune la cumpărare! Numai veritabil în cartoane roșii, cu 15, 30 și 75 fileri, cu instrucție amănunțită. Nici-când defăcut! Singurul fabricant pentru Austro Ungaria GOTTLIEB VOITH, VIENA III/1. 109 6-6

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată la persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau în cerere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Rákóczi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezii).

Adresa: **Dr. PALÓCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Rákóczi-út 10. 28 23 -

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de primă-
vară în mare asortiment

noutățile

sunt chiar acum, pentru băine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacke, Jaquette, și băine de salen, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu imi permisit a atrage deosebită atențiune a or. domni preoți și teologi absolvenți

în cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

27 32 -

Cea mai renumită bere

— a fabricii de bere —

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat în deosebi onor. p. t. public.

Să capătă în cele mai multe neguțătorii mai bune.

Depozit principal la

M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 24 -

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 33 - 52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: † Capitale asigurate asupra vieții:
84,975.294 coroane. † 9,293.195. coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295,120-15 c. pentru capitale asig pe viață 3,760.810.21 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

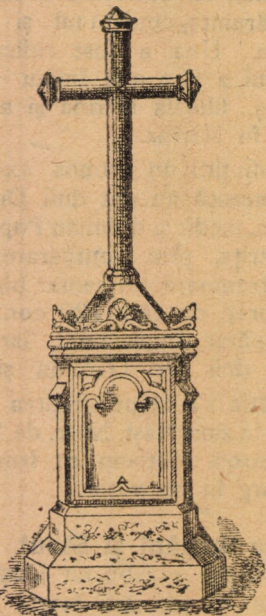
Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Fac cunoscut onor. p. t. public, că am preluat prin cumpărare **atelierul de piatrărie** a repozat. tatălui meu și îl voi conduce sub noua firmă

Prima piatrărie sibiană și depozit de monumente
— pentru morminte al lui —

Daniel Roubischek

mai nainte Iosif Roubischek sen.

sculptor și măiestru piatrărie— **SIBIU, Bahnhofplatz Nr. 4.** —

Cel mai mare depozit de cruci și monumente pentru morminte din cea mai tare și mai durabilă piatră de nisip, și trachyt, divers marmoră, granit, silez, andesyt și granit sved, negru, syenit, labrador etc. cu prețurile cele mai ieftine.

Pentru esecutarea frumoasă curată, după stil a inscripțiilor și veritabilă aurită dau garanță.

Preiau toate lucrările de piatrărie cu garanță pentru cel mai bun material. Cel mai mare depozit de pietri de trepte gata, plăci (lespezi) și cvadre, din cel mai tare și mai bun material de piatră, cu cele mai ieftine prețuri.

Șițe și Preliminar de spese gratis și franco.

Asigurând despre serviciul cel mai reel, rog de sprijinul binevoitor

203 2-6

1-2 învățăcei
să primesc numai decât.

Cu distincă stîmă

Daniel Roubischek
sculptor și măiestru piatrărie.

Călinarul Poporului pe 1908.

În curând va apărea mult prețuitul și iubitul

Călinarul Poporului pe 1908.

cu cuprins bogat și interesant și cu frumoase ilustrații, și cu târgurile de țară fără greșeli.

— Prețul 40 fil, și porto 5 fil. —

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stoffe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 52-52

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comodă se face din strada Ocnei, preia toate comanda, ce se țin de această branșă, și cari se execută conștientios și foarte ieftin.

12 11—

FISCHER + COMP. NAGYENYED.

PEPINERIE DE POMI-SIVITE

150.000 POMI RODITORI
1.000.000 SUJETE
1000.000 PLANTE PENTRU GARD VIU
ARBORI DE PROMENADA, ARBORI
DE ORNAMENT, ROZE, FRUCTE CU
BOABA, CONIFERI ETC.

1 MILION ALTOAE DE VITE,
VITA DE VIIE EUROPEANASI
AMERICANĂ CU SI
FĂRĂ RĂDĂCINĂ.

204 2-12

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dătător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budăpesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștientiositate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincă și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Jodella

(Uleiul de pește al lui LAHUSEN).

Cel mai bun, mai cu efect și mai plăcut uleiul de pește.

Acest ulei formează sânge, înviește sucurile, deșteaptă apetitul și ridică forțele corporale în timp scurt. E de recomandat cu deosebire oamenilor slabi, apoi copiilor rachitici (boală engleză) scrofuloși, slăbuți, remași îndărăpt în dezvoltare sau la învățatură. Pretul: Cor. 3.50 și 7.—

Cura să poate începe în ori-ce timp, fiindcă să capătă totdeauna proaspăt.

Singurul fabricant: 172 8-10

Farmacistul Wilh. Lahusen, Brema.

Fiind imitații, să fim atenți la figura de alăturare și la numele „Jodella”. Toate celelalte preparate ca neveritabile, sunt a să respinge.

Depozit în toate farmaciile din Sibiu.

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto. 168 6-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisage _____

Porturi populare _____

și _____

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

— SIBIU —

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revizătorii capătă rabat.

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. Centrala în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încassează cupoane și efecte sortite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

209 1—12

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

Nr. 672/1907.

206 2—2

Publicațiune.

Comuna Veștem esarândează pe calea licitațiunei publice, ce să va ținea în 29 Septemvrie 1907 la 3^{1/2} ore în cancelaria comunală din loc »Hotelul comunal« provăzut cu licență de beuturi precum și localitatea de prăvălie aflătoare sub acelaș ed ficu renovat și instalat după cele mai mari recerinte și comodități pe perioadă de 3 ani, 1908 Ian. 1—1910 Dec. 31. Prețul strigării 1200 c. Vadiu 10%. Oferte în scris provăzute cu vadiu recerut, sigilate să primesc până la începerea licitațiunei verbale.

Condițiunile de licitațiune să pot vedea în cancelaria comunală din loc.

Veștem, 16 Septemvria 1907.

Primăria.

Nr. 2884/1907.

206 2—3

Vânzare de lemne.

În tăietura de pădure, numită »Wurfberg«, aparținătoare comunei Hosman (comit. Szatmar) să vor vinde prin licitație publică în 3 Oct. c. la 9 ore a. m. în cancelaria comunală din Hosman: 319,5 metri cubici lemn de stejar de lucru și 398,6 metri cubici lemn de foc (suprafața de tăiat 180 jughere catastrale, 760 bucăți de stejar).

Prețul de strigare 4473 Coroane. Vadiu 447 Cor. 31 bani.

Oferte ulterioare nu să primesc. La ofertele în scris, timbrate în regulă, are să se alătore vadiul.

Condițiunile mai de aproape să pot vedea la subscrisul oficiu, cum și în cancelaria administrațiunei reg. ung. de păduri din Nocrich, în orele oficioase.

Nocrich, în 17 Septemvrie 1907.

Protopretorul cercual.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene.

118 1—

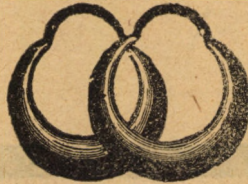
Pantru tipar responsabil Henrie Meltzer.

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Nr. 4017 A

Nr. 8800

Nr. 9190

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, articli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coperiș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă esact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

178 7—

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3—5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, sentite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauțiune și vadiu și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambil.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de ficare afaceri de bancă și de zarafie prin **Cassa de schimb**

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambil, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(câte deposite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 4 19—26

☛ Informațiuni amenunțite să dau cu bunăvoință și fără spese. ☛